

Byla C-428/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. rugsėjo 11 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Sąd Apelacyjny w Warszawie (Lenkija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. rugpjūčio 28 d.

Ieškovė:

A. K.

Atsakovas:

Skarb Państwa

<...>

NUTARTIS

2020 m. rugpjūčio 28 d.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny (Varšuvos apeliacinio teismo I civilinių bylų skyrius) <...>:

<...>

2020 m. rugpjūčio 28 d. Varšuvoje išnagrinėjęs

<...>

bylą pagal A. K. ieškinį

Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra (Valstybės išdas, atstovaujamas ministro) <...>

dėl mokėjimo

ieškovei apskundus *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas) sprendimą

<...>

nutaria:

1. Kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą ir atsakyti į tokį prejudicinį klausimą:

Ar pagal 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/14/EB, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 72/166/EEB, 84/5/EEB, 88/357/EEB ir 90/232/EEB bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/26/EB, susijusias su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, 2 straipsnį valstybė narė, kuri nustatė pereinamąjį laikotarpį, per kurį turi pritaikyti mažiausias atlyginamas sumas, privalėjo padidinti atlyginamas sumas bent jau iki pusės iš dalies pakeistos Direktyvos 84/5/EEB 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų lygių per 30 mėnesių nuo direktyvos įgyvendinimo datos:

– visų transporto priemonių draudimo sutarčių, galiojusių pasibaigus nurodytiems 30 mėnesių, atžvilgiu, įskaitant sutartis, sudarytas iki 2009 m. gruodžio 11 d., tačiau vis dar galiojančias po šios dienos – dėl žalos atlyginimo reikalavimų (įvykių), kurie įvyko po 2009 m. gruodžio 11 d.,

– ar tik naujų transporto priemonių draudimo sutarčių, sudarytų po 2009 m. gruodžio 11 d., atžvilgiu?

2. Pagal *Kodeks postępowania cywilnego* (Civilinio proceso kodeksas) 177 straipsnio 1 dalies 3¹ punktą sustabdyti apeliacinę procedūrą.

<...>

MOTYVAI (orig. p. 2)

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/14/EB, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 72/166/EEB, 84/5/EEB, 88/357/EEB ir 90/232/EEB bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/26/EB, susijusias su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu (OL L 149, p. 14; toliau – Direktyva 2005/14), 2 straipsnis, siejamas su 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo (OL L 233, p. 11; toliau – Direktyva 2009/103) 29 straipsniu.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnis.

Ginčo dalykas

1. Ginčo dalykas yra ieškiny *Skarb Państwa* (Valstybės išdas) dėl žalos, padarytos neteislingai, nevysiškai įgyvendinus Direktyvą 2005/14, atlyginimo.

Faktinės bylos aplinkybės

2. 2010 m. spalio 12 d. <...> Lenkijoje įvyko kelių eismo įvykis <...>, kurio metu žuvo 16 žmonių, įskaitant G. M. ir įvykio kaltininką – vairuotoją V. <...>, kuris pagal draudimo sutartį, sudarytą laikotarpiui nuo 2009 m. gruodžio 8 d. iki 2010 m. gruodžio 7 d. su <...> S. A., kurios buveinė Ł., turėjo motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimą <...>.

3. Dėl G. M. mirties jos dukra – ieškovė A. K. – 2011 m. kovo 2 d. pranešė apie žalą <...>, prašydama ją atlyginti. Žalos suregulavimo procedūros metu ieškovė gavo iš <...> galutinai 47 000 PLN kaip neturtinės žalos atlyginimą pagal *Kodeks cywilny* (Civilinis kodeksas, toliau – CK) 446 straipsnio 4 dalį ir 5 000 PLN kaip kompensaciją už reikšmingą jos gyvenimo padėties pablogėjimą [pagal] CK 446 straipsnio 3 dalį.

4. Galiausiai <...> informavo A. K., kad buvo išnaudota atlyginama suma pagal civilinės atsakomybės polisą Nr. <...>.

Ieškinio reikalavimai ir šalių pozicijos

5. Ieškovė reikalauja iš *Skarb Państwa* 78 000 PLN kompensacijos ir delspinigių kaip žalos, padarytos nevysiškai įgyvendinus Direktyvą 2005/14. Ji teigia, kad tinkamai ją įgyvendinus, ji papildomai gautų 78 000 PLN neturtinės žalos atlyginimo dėl motinos mirties. Neteisingas įgyvendinimas atėmė iš jos galimybę gauti šią išmoką iš <...>, o tai reiškia, kad atsakovas padarė tokio dydžio žalą ieškovės turtui.

6. Ieškovė mano, kad Lenkijos valstybė buvo įpareigota perkelti Direktyvos 2005/14 nuostatas taip, kad nuo 2009 m. gruodžio 11 d. atlyginama suma pagal visas motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartis žalos asmeniui atveju būtų 2 500 000 EUR kiekvienam žalos atlyginimo reikalavimui (įvykiui). *Ustawa z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej* (2007 m. gegužės 24 d. Įstatymas, iš dalies keičiantis Įstatymą dėl privalomojo draudimo, draudimo garantijų fondo ir Lenkijos eismo įvykių draudikų biuro ir Draudimo veiklos įstatymą) diferencijavo apsaugos apimtį tokiu būdu, kad nukentėjusių asmenų apsaugos lygis žalos padarymo atveju laikotarpiu nuo 2009 m. gruodžio 11 d. iki 2010 m. gruodžio mėn. priklausė nuo to, kada sudaryta draudimo sutartis. Šiuo laikotarpiu galiojo tiek sutartys, sudarytos nuo 2009 m. gruodžio 11 d. (**orig. p. 3**), kuriose buvo nustatyta atlyginama suma 2 500 000 eurų, tiek sutartys, sudarytos iki 2009 m. gruodžio 11 d., kuriose atlyginama suma siekė tik 1 500 000 eurų.

7. Atsakovas *Skarb Państwa – Minister* <...> prašo ieškinį atmesti. Jis teigia, kad direktyva buvo įgyvendinta teisingai. Jis remiasi *lex retro non agit* principu, be to, nurodo, kad Europos Komisija nagrinėjo bylą prieš Lenkiją dėl pažeidimo <...> <...>, dėl Direktyvos 2005/14 įgyvendinimo trūkumų, bet 2016 m. balandžio 28 d. Komisija nusprendė nutraukti šią bylą. Atsakovas mano, jog Komisija taip pripažino, kad nebuvo pažeista Sąjungos teisė.

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

8. Direktyva 2005/14

2 straipsnis

Direktyvos 84/5/EEB pakeitimai

Direktyvos 84/5/EEB 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

1. Direktyvos 72/166/EEB 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas draudimas privalomai apima draudiminę apsaugą ir turtui padarytos žalos, ir žalos asmeniui atveju.

2. Nepažeisdama jokių didesnių garantijų, kurias gali nustatyti valstybės narės, kiekviena valstybė narė reikalauja, kad privalomojo draudimo sumos būtų ne mažesnės kaip:

a) žalos asmeniui atveju – mažiausia atlyginama suma, sudaranti 1 000 000 EUR kiekvienam nukentėjusiam asmeniui arba 5 000 000 EUR kiekvienam žalos atlyginimo reikalavimui (įvykiui), nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus;

b) turtui padarytos žalos atveju – 1 000 000 EUR kiekvienam žalos atlyginimo reikalavimui (įvykiui), nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus.

Jei būtina, valstybės narės gali nustatyti ne daugiau kaip penkerių metų pereinamąjį laikotarpį nuo 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/14/EB, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 72/166/EEB, 84/5/EEB, 88/357/EEB ir 90/232/EEB bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/26/EB, susijusias su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, įgyvendinimo datos, per kurį jos turi pritaikyti mažiausias atlyginamas sumas prie šioje dalyje nurodytų sumų.

Valstybės narės, nustatę tokį pereinamąjį laikotarpį, praneša apie tai Komisijai ir nurodo pereinamojo laikotarpio trukmę.

Valstybės narės per 30 mėnesių nuo Direktyvos 2005/14/EB įgyvendinimo datos padidina atlyginamas sumas bent jau iki pusės šioje dalyje nurodytų lygių.“

9. Direktyva 2009/103

29 straipsnis Panaikinimas

Direktyvos 72/166/EEB, 84/5/EEB, 90/232/EEB, 2000/26/EB ir 2005/14/EB su pakeitimais, padarytais direktyvomis, nurodytomis I priedo A dalyje, panaikinamos nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo pradžios terminais, numatytais I priedo B dalyje. <...> (orig. p. 4)

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

10. 2007 m. gegužės 24 d. Įstatymas, iš dalies keičiantis Įstatymą dėl privalomojo draudimo, draudimo garantijų fondo Lenkijos eismo įvykių draudikų biuro ir Draudimo veiklos įstatymą (*Dz. U.* Nr. 102, 691 pozicija, toliau – 2007 m. gegužės 24 d. Įstatymas)

1 straipsnis

2003 m. gegužės 22 d. Įstatyme dėl privalomojo draudimo, draudimo garantijų fondo ir Lenkijos eismo įvykių draudikų biuro (*Dz. U.* Nr. 124, 1152 pozicija, su vėlesniais pakeitimais) atliekami šie pakeitimai:

1. <...>

2. 36 straipsnio 1 dalis išdėstoma taip: 1. Žalos atlyginimas nustatomas ir mokamas neviršijant motorinės transporto priemonės valdytojo ar vairuotojo civilinės atsakomybės ribų, bet ne daugiau kaip iki draudimo sutartyje nustatytos atlyginamos sumos. Atlyginama suma negali būti mažesnė už ekvivalentą zlotais:

1) žalos asmeniui atveju – 5 000 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus,

2) turtui padarytos žalos atveju – 1 000 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus,

– nustatoma pagal žalos atsiradimo dieną galiojusį Lenkijos nacionalinio banko paskelbtą vidutinį valiutos kursą.

<...>

3 straipsnis

Ankstesnės nuostatos taikomos draudimo sutartims, sudarytoms iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

5 straipsnis

Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės ir ūkininkų civilinės atsakomybės draudimo sutarčių atveju minimali atlyginama suma zlotais yra lygi:

1) sutarčių, sudarytų iki 2009 m. gruodžio 10 d. atveju:

a) žalos asmeniui atveju – 1 500 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus,

b) turtui padarytos žalos atveju – 300 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus,

– nustatoma pagal žalos atsiradimo dieną galiojusį Lenkijos nacionalinio banko paskelbtą vidutinį valiutos kursą;

2) sutarčių, sudarytų laikotarpiu nuo 2009 m. gruodžio 11 d. iki 2012 m. birželio 10 d. atveju:

a) žalos asmeniui atveju – 2 500 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus,

b) turtui padarytos žalos atveju – 500 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus, **(orig. p. 5)**

– nustatoma pagal žalos atsiradimo dieną galiojusį Lenkijos nacionalinio banko paskelbtą vidutinį valiutos kursą.

11. Civilinis kodeksas

446 straipsnio 1 dalis. Jei nukentėjusysis mirė dėl kūno sužalojimo ar sveikatos sutrikimo, asmuo, privalantis atlyginti žalą, turi grąžinti gydymo ir laidotuvių išlaidas jas patyrusiam asmeniui. <...>

4 dalis. Artimiausiems mirusiojo šeimos nariams teismas taip pat gali priteisti atitinkamą sumą kaip neturtinės žalos atlyginimą.

417 straipsnio 1 dalis. Valstybės išdas, vietos valdžios institucija ar kitas juridinis asmuo, vykdamas valdžią pagal įstatymą, atsako už žalą, padarytą neteisėtais veiksmais ar neveikimu vykdamas viešąją valdžią.

417¹ straipsnio 4 dalis. Jei žala buvo padaryta nepriėmus norminio akto, kurio priėmimo pareigą numato teisės nuostata, šio akto nepriėmimo neteisėtumą nustato teismas, nagrinėjantis bylą dėl žalos atlyginimo.

12. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (2003 m. gegužės 22 d. Įstatymas dėl privalomojo draudimo, draudimo garantijų fondo ir Lenkijos eismo įvykių draudikų biuro, Dz. U. Nr. 124, 1152 pozicija, su vėlesniais pakeitimais, toliau – Įstatymas dėl privalomojo draudimo):

19 straipsnio 1 dalis. Nukentėjusioji šalis dėl įvykio, kuriam taikoma privalomojo civilinės atsakomybės draudimo sutartis, gali pareikšti ieškinius tiesiogiai draudimo bendrovei. <...>

26 straipsnio 1 dalis. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutartis sudaroma 12 mėnesių laikotarpiui, atsižvelgiant į 27 straipsnį.

Ankstesnė civilinio proceso eiga

13. 2016 m. gegužės 30 d. sprendimu *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas) atmetė ieškinį. Teismas nusprendė, kad atlyginama suma pagal polisą Nr. <...> nebuvo išnaudota, todėl ieškovė nepatyrė žalos. Apeliacinis teismas <...> panaikino šį sprendimą ir grąžino bylą nagrinėti iš naujo. Apeliacinis teismas nustatė, kad galiausiai atlyginama suma buvo išnaudota, todėl pirmosios instancijos teismas turi išnagrinėti neteisingo Direktyvos 2005/14 įgyvendinimo pagrindą ir nustatyti, ar ieškovė patyrė žalą.

14. 2019 m. kovo 20 d. sprendimu apygardos teismas vėl atmetė ieškinį.

15. Remdamasis CK 417¹ straipsnio 4 dalimi teismas nusprendė, jog nuostatos nesuteikia piliečiui teisės reikalauti, kad būtų atlyginta neturtinė žala teisėkūros subjektų neveikimo atveju. O ieškovė, apygardos teismo nuomone, reikalauja neturtinės žalos atlyginimo, o ne kompensacijos.

16. Be to, teismas nusprendė, kad Direktyva 2005/14 buvo įgyvendinta tinkamai, taikant priimtinius pereinamuosius laikotarpius padidinti atlyginamas sumas iki pusės tikslinės sumos ir iki galutinio šių sumų dydžio. Apygardos teismo teigimu, direktyvoje nustatyta pareiga padidinti atlyginamas sumas buvo taikoma tik sutartims, sudarytoms pasibaigus pereinamiesiems laikotarpiams, ir neapėmė reikalavimo padidinti atlyginamas sumas sutartyse, kurios buvo sudarytos iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, net jei šios sutartys buvo draudimo apsaugos (orig. p. 6) pagrindas taip pat kurį laiką pasibaigus pereinamajam laikotarpiui. Teismas rėmėsi teisinio saugumo principu, *lex retro non agit* principu ir sutarties laisvės principu.

17. Lenkijos įstatymų leidėjas, kuris direktyvos gaires įtvirtino Lenkijos teisinėje sistemoje 2007 m. gegužės 24 d. Įstatymu, kuris įsigaliojo 2007 m. birželio 11 d., pasinaudojo įgaliojimais, susijusiais su pereinamaisiais laikotarpiais, numatydamas laipsnišką atlyginamos sumos didinimą įstatymo 5 straipsnyje, kuriame visų pirma nustatyta, kad motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutarčių atveju minimali atlyginama suma zlotais yra lygi:

– sutartims, sudarytoms iki 2009 m. gruodžio 10 d. – žalos asmeniui atveju – 1 500 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus,

– sutartims, sudarytoms laikotarpiu nuo 2009 m. gruodžio 11 d. iki 2012 m. birželio 10 d. – žalos asmeniui atveju – 2 500 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus.

18. Taigi įstatymų leidėjas atlyginamą sumą padidino iki pusės tikslinės sumos sutartims, sudarytoms laikotarpiu nuo 2009 m. gruodžio 11 d. iki 2012 m. birželio 10 d. Eismo įvykio, kuriame žuvo ieškovės motina, kaltininko transporto priemonės civilinės atsakomybės draudimo sutartis buvo sudaryta 2009 m. gruodžio 8 d. Jai taikomas 2007 m. gegužės 24 d. Įstatymo 5 straipsnio 1 punktą, pagal kurį minimali atlyginama suma žalos asmeniui atveju yra 1 500 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus.

19. Apygardos teismo nuomone, toks Direktyvos 2005/14 įgyvendinimas buvo visiškas ir tinkamas.

20. Ieškovė apskundė 2019 m. kovo 20 d. apygardos teismo sprendimą, visų pirma teigdama, jog buvo pažeista CK 417¹ straipsnio 4 dalis nepagrįstai pripažinus, kad atsakovas tinkamai įgyvendino Direktyvą 2005/14 nacionalinėje teisinėje sistemoje.

Prejudicinių klausimų pateikimo motyvai

21. Apeliacinis teismas nurodo, kad Teisingumo Teismui priėmus 2013 m. spalio 24 d. sprendimą byloje C-22/12 nėra jokių abejonių, kad motorinių transporto priemonių valdytojų privalomasis civilinės atsakomybės draudimas turi apimti nematerialinės žalos, kurią patyrė per eismo įvykį žuvusių asmenų artimieji, atlyginimą, jei tokios žalos atlyginimas remiantis draudėjo civiline atsakomybe numatytas pagal nacionalinę teisę. Šiuo atžvilgiu apsauga apima visus asmenis, kurie pagal civilinę atsakomybę reglamentuojančius nacionalinės teisės aktus turi teisę į transporto priemonėmis padarytos žalos atlyginimą.

22. Lenkijos teisė nustato tokį neturtinės žalos atlyginimą CK 446 straipsnio 4 dalyje. Šioje nuostatoje nustatytą neturtinės žalos atlyginimą apima motorinių transporto priemonių valdytojų privalomasis civilinės atsakomybės draudimas.

23. Apeliacinio teismo nuomone, jei ieškovė negavo jai priklausančio neturtinės žalos atlyginimo iš <...> dėl atlyginamos sumos išnaudojimo, taip patyrė turtinę žalą, atitinkančią <...> išmokėtos išmokos ir mokėtinos išmokos skirtumą. Jei paaiškės, kad netinkamo direktyvos įgyvendinimo pagrindas yra teisingas, valstybės išdas bus atsakingas už padarytą žalą pagal CK 417¹ straipsnio 4 dalį.

24. Apeliacinis teismas nurodo, kad pagal Direktyvos 2005/14 10 konstatuojamąją dalį, jos tikslas yra užtikrinti nukentėjusių asmenų apsaugą. Apeliacinis teismas neranda Direktyvoje 2005/14 jokio turinio, kuris patvirtintų, kad padidinta apsauga galėjo apimti tik dalį nukentėjusių asmenų per metus po to, kai pasibaigė 30 mėnesių pereinamasis laikotarpis (ir analogiškai – metus po 5 metų pereinamojo laikotarpio pasibaigimo). Visų pirma, direktyvoje nėra

nuostatų, kurios tiesiogiai apribotų pareigą padidinti atlyginamą sumą tik sutartims, sudarytoms nuo 2009 m. gruodžio 11 d., visiškai ignoruojant anksčiau sudarytas draudimo sutartis, tačiau vis dar galiojančias kurį laiką po 2009 m. gruodžio 11 d.

25. Apeliacinis teismas nemato priežasčių, galinčių pateisinti teisinės apsaugos lygio diferencijavimą asmenims, kurie tuo pačiu metu nukentėjo įvairiuose eismo įvykiuose, tuo labiau, kad toks diferencijavimas priklausytų nuo atsitiktinumų, t. y. nuo draudimo sutarties, apimančios įvykio kaltininko transporto priemonę, sudarymo dienos (**orig. p. 7**). Teismas neranda argumentų, pateisinančių teisinį direktyvos aiškinimą, kuris leistų lygiagrečiai egzistuoti sutartims, kuriose privalomojo civilinės atsakomybės draudimo atlyginama suma yra 2 500 000 eurų, ir sutartims, kuriose ji yra daug mažesnė, t. y. 1 500 000 eurų.

26. Apeliacinio teismo neįtikina atsakovo ir apygardos teismo nuoroda į *lex retro non agit* principą. Šis principas netrukdo keisti esamų prievolinių santykių, kurie įsigalios ateityje.

27. Šiuo atveju abejotina ir nuoroda į teisinio saugumo principą. Ilgas direktyvos įgyvendinimo laikotarpis ir teisė pasinaudoti pereinamaisiais laikotarpiais leido teisėkūros procesą atlikti laiku ir taip, kad 2008 m. gruodžio mėn. ir 2009 m. sudarytų draudimo sutarčių šalys žinotų, jog dėl žalos atlyginimo reikalavimų (įvykių), kurie įvyks nuo 2009 m. gruodžio 11 d., suteiktas apsaugos lygis padidės. Tai leistų draudikams pritaikyti draudimo įmokos dydį naujai atlyginamai sumai. Todėl naujosios atlyginamos sumos visose draudimo sutartyse taikymas nuo 2009 m. gruodžio 11 d. galėjo vykti laikantis teisinio saugumo principo.

28. Dėl pirmiau nurodytų priežasčių apeliacinis teismas yra linkęs aiškinti Direktyvos 2005/14 2 straipsnį taip, kaip siūlo ieškovė.

29. Apeliacinis teismas neabejoja, kad rezultatas, numatytas Direktyvos 2005/14 2 straipsnyje apėmė tam tikrų teisių suteikimą asmenims. Šios nuostatos tikslas buvo padidinti nukentėjusių asmenų apsaugos lygį, be kita ko didinant draudimo sutartyse atlyginamas sumas. Todėl, jei paaiškėtų, kad Lenkijos valstybė direktyvą įgyvendino nevisiškai, taigi, netinkamai, neabejotinai būtų įvykdyta pirmoji atsakomybės už žalą sąlyga (šiuo atžvilgiu apeliacinis teismas remiasi 1991 m. lapkričio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimu sujungtose bylose C-6/90 ir C-9/90, visų pirma nuroydamas šio sprendimo 33–41 punktų tezes). Tik nustatius šią sąlygą, pagrindinėje byloje reikės išnagrinėti, ar ir kokio dydžio žalą, tarp kurios ir atsakovo (valstybės) įsipareigojimo pažeidimo egzistuoja tiesioginis priežastinis ryšys, patyrė ieškovė.

30. Kartu apeliacinis teismas nurodo, kad likusius apygardos teismo teisinius argumentus laiko klaidingais. Neabejotina, kad ieškovė pareiškė valstybės išdui reikalavimą dėl turtinės žalos atlyginimo. Ieškovė teigia, kad dėl nevisiškai įgyvendintos direktyvos ji negalėjo gauti iš draudiko papildomo 78 000 PLN

neturtinės žalos dėl motinos mirties atlyginimo. Ir iš tikrųjų, kaip teigė pirmosios instancijos teismas, ieškovei iš draudiko priklausanti kompensacija turėjo atlyginti jai neturtinę žalą. Tai nekeičia fakto, kad Lenkijos teisėje numatyta neturtinės žalos atlyginimo forma yra pinigine kompensacija. Todėl reikia manyti, kad netinkamas įgyvendinimas galėjo padaryti materialinę žalą ieškovės turtui, nes ji negavo iš draudiko pinigines išmokos. Ieškovės valstybės išdui pareikšto reikalavimo kaip reikalavimo atlyginti žalą kvalifikacijai netrukdo tai, kad nepatenkintų ieškovės piniginių reikalavimų draudiko atžvilgiu šaltinis buvo neturtinė žala, atsiradusi dėl jos motinos mirties.

31. Kadangi dėl pateikto klausimo Teisingumo Teismas nėra pareiškęs nuomonės, apeliacinis teismas nusprendė, kad esant pirmiau nurodytoms aplinkybėms būtina sustabdyti procesą ir kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl Direktyvos 2005/14 2 straipsnio aiškinimo.

<...>